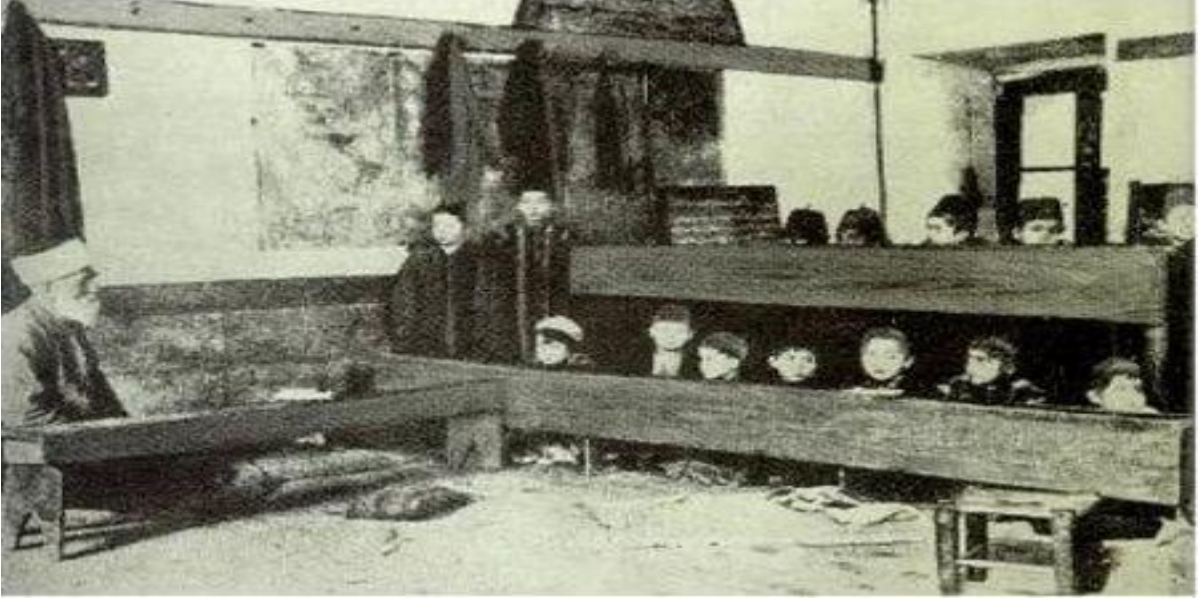

Tevhid-i Tedrisat Kanunu

Eğitim, toplumsal bir ihtiyağı karşıladığından bir devlet hizmetidir. Çağımızda devletler başarılarını ve gúçlerini millî eğitimle sağırlar. Vatandaşlarını çağın gereklerine gúre eğiten devletler uygarlık yarışına katılmaya hak kazanırlar. Türkiye Cumhuriyeti'nde de eğitim hizmetleri Millî Eğitim Bakanlığınca yerine getirilir.

Osmanlı eğitim sistemi, hukuk sistemi gibi çok başlılık içinde idi. Geleneksel eğitim veren medreseler, XVIII. yy. sonlarından itibaren Avrupa etkisiyle kurulan ve modern anlamda eğitim veren okullar, tamamen zıt felsefelerle, birbirlerinden farklı, dünya gúruřleri arasında büyük uğurumlar olan insanlar yetiştiriyorlardı.

Ústelik, eğitim "millî" nitelik taşımadığından millî kúltúren, millî benliğin gelişmesini ve çağın gereklerine uygun insanların yetişmesini sağlayamıyordu. Azınlık okulları ve yabancı okullar da Osmanlı eğitim sistemi içinde yer alıyorlar ve kendi siyasî ve ekonomik çıkarları doğrultusunda eğitim veriyorlardı.

Osmanlı Devleti'nin son yıllarında arka arkaya girdiği savaşlar hem eğitime bütçeden daha az pay ayrılmasına hem de öğrencilerin askere alınması nedeniyle eğitimin aksamasına yol ağmıştı. Bu nedenlerle Cumhuriyet'in devraldığı eğitim sisteminin en baştan ele alınması gerekiyordu.

23 Nisan 1920'de TBMM'nin açılmasından kısa bir süre sonra Mayıs 1920'de TBMM'ye bağlı Maarif Vekâleti kurulmuştur. Mustafa Kemal Paşa, daha Kurtuluş Savaşı sırasında Sakarya Savaşı'nın hemen öncesindeki en buhranlı günlerde Maarif Kongresi'ni toplayarak tüm memleket evlatlarının bir bütün halinde bilim ve tekniğe dayalı milli bir eğitim sistemi içerisinde yetiştirilmesinin önemi üzerinde durmuştur. 1922 yılında Meclis'teki yaptığı açılış konuşmasında, "Efendiler, yetişecek çocuklarımıza ve gençlerimize en önce ve her şeyden evvel Türkiye'nin bağımsızlığına, millî geleneklerine düşman olan tüm unsurlarla mücadele etmek lüzumu öğretilmelidir" demiştir. Mustafa Kemal Paşa'nın, "Eğer cumhurbaşkanı olmasam, Millî Eğitim Bakanlığını almak isterim." Sözleri, onun kültür ve eğitime verdiği önemi, "... En mühim, en esaslı nokta eğitim meselesidir. Eğitimidir ki, bir milleti ya hür, müstakil, şanlı, yüksek bir cemiyet halinde yaşatır ya da bir milleti esaret ve sefaletle terk eder" sözleriyle de konuya verdiği önemin nedenlerini çok iyi açıklamıştır. Zafer'den sonra, 3 Mart 1924'te kabul edilen Tevhid-i Tedrisat Kanunu ile ikili eğitim yerine, çağdaş bir toplumun bireylerini yetiştirecek tek bir eğitim sistemini kurmak üzere öğretim birleştirilmiştir. Mustafa Kemal, 1924'te Samsun'da, "Dünyada her şey için, medeniyet için, hayat için, başarı için en hakiki mürşit (yol gösterici) ilimdir, fendir. İlim ve fennin dışında mürşit aramak gaflettir, cehalettir, dalalet (doğru yoldan çıkmak)tir" diyerek, eğitimin temelini sadece bilim olacağını belirtmiştir. Yine 1924'te Muallimler Birliği Kongresi'nde, "Cumhuriyet sizden fikri hür, vicdanı hür, irfanı hür nesiller ister." Sözleriyle eğitimde özgür bireyler yetiştirmenin önemini vurgulamıştır.

1926 yılında Maarif Teşkilâtı hakkında kanun kabul edilmiştir. Bu kanunla devletten izinsiz hiçbir okul açılmayacağı belirlenmiş, ilk ve orta öğretim esasları saptanmıştır. Çağdaş olmayan, kişiyi gelecekteki yaşantısına hazırlamayan dersler programdan çıkartılarak akıl ve bilime yönelik modern ders programları hazırlanmıştır.

ATATÜRK döneminde eğitimin millî olmasına çok büyük önem verilmiş; Türklerin tarih boyunca uygarlığa yaptığı hizmetler ortaya çıkarılarak millî duygunun güçlenmesi sağlanmıştır. Eğitimde kız çocukların dışlanmamasına büyük özen gösterilmiş, kız-erkek tüm çocuklar bir arada, çağdaş eğitim görmeye başlamıştır. Her yaştaki vatandaşımıza okuma-yazma öğretilmesi amaçlanmıştır. Okullardaki, ders saatleri yeniden düzenlenmiş, çok sayıda okul açılırken, bu okulların ihtiyacı olan öğretim elemanlarını yetiştirmek için tedbirler alınmıştır. ATATÜRK'ün "en büyük eserim" olarak adlandırdığı Cumhuriyet'i emanet ettiği gençlerin okuyacağı ders kitapları yeniden yazdırılmıştır. Mesleki ve teknik öğretim yapacak kurumlar açılırken, yüksek öğretim yapacak kurumlar büyük bir titizlikle düzenlenmiştir. Azınlık okulları ve yabancı okullar tam bir denetim altına alınmışlar, bazı derslerin Türk öğretmenler tarafından, Türkçe olarak verilmesi sağlanarak dil, kültür gibi millî birliği sağlayacak değerlerin kaybolmaması sağlanmıştır.